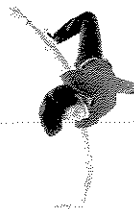

FO

FELLESORGANISASJONEN

Postboks 4693 Sofienberg
0506 Oslo
Telefon 23 06 11 70
kontor@fo.no
www.fo.no

Til
Kirke- utdannings- og forskningskomiteen
Stortinget

St.meld.nr.7 (2007-2008)
Statusrapport for Kvalitetsreformen i høgre utdanning

Fellesorganisasjonen (FO) vil med dette komme med våre kommentarer til den aktuelle stortingsmeldingen om statusrapport for Kvalitetsreformen i høgre utdanning.

FO organiserer 23.000 barnevernpedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsarbeidere og studenter på disse profesjonsutdanningene. 18 høgskoler og universitet har tilbud om disse profesjonsutdanningene.

FO mener at høgskoler og universiteter gjennom nasjonale rammeplaner og sterk innsats i forskning og fagutvikling på helse- og sosialarbeideres fagfelt vil utdanne kompetente yrkesutøvere. Bachelorutdanningene må være praksisnære og yrkesrettede. Praksis og ferdighetstrening er viktige elementer, sammen med undervisning basert på forskningsbasert kunnskap.

FO vil i denne uttalelsen hovedsakelig vektlegge endring i finansieringsordningen.

Kvalitetsreformen som studiereform?

Intensjonen med Kvalitetsreformen er blant annet å øke kvaliteten på utdanninger slik at kompetansen som oppnås har relevans for samfunns- og arbeidsliv. Ulike virkemidler benyttes for å nå målene. Dette handler bl.a. om tettere oppfølging av studentene og nye undervisnings- og evalueringsformer, sammen med økt forskning.. Statustrapporten viser til at endringene som følge av reformen for hvordan de fagansatte arbeider (undervisning og evaluering), har vært minst ved profesjonsutdanningene. Dette begrunnes i at intensjonene i de nye undervisnings- og evalueringsformene allerede var ivaretatt ved profesjonsutdanningene.

FO mener at det er viktig å se særskilt på profesjonsutdannelsene i lys av kvalitetsreformen. Dette gjelder:

- undervisning
- fagutvikling og forskning
- praksis og ferdighetstrening
- evaluering

Behov for nasjonale rammeplaner

FO mener at profesjonsutdanningene for barnevernpedagog, sosionom og vernepleier fortsatt må styres av nasjonale rammeplaner. Dette for å sikre et innholdsmessig minimum knyttet til hva slags kompetanse som er oppnådd etter gjennomført utdanning. Kvalitetsreformen gir den enkelte utdanningsinstitusjon større frihet til å velge organisering av og innhold i studiene.

Satsning på utvikling av fag- og yrkesutøvelse og forskning

Utdanningsinstitusjonene som har profesjonsutdanninger innenfor helse- og sosialfag må utvikle master- og ph.d-programmer og stipendiater for å ta del i kunnskapsutviklingen og sikre helhetlig og systematisk utvikling av fagene som et godt grunnlag for grunnutdanningene. Satsning på master- og ph.d innenfor helse- og sosialarbeideres fagfelt bidrar til forskning på feltet og et mer systematisk samarbeid med arbeids- og samfunnsliv. Det må ses i sammenheng med at bachelorutdanningene også må ha tett kontakt med praksisfeltet for å legge til rette for gode praksisplasser. Eksempler på modeller for gode møteplasser mellom utdanning, praksis og forskning er universitetssosialkontor (HUSK-prosjektet) og undervisningssykehjem.

Endring av finansieringssystemet

Finansieringssystemet er et virkemiddel for å nå målene i kvalitetsreformen. Den legger til rette for at den enkelte utdanningsinstitusjon står fritt til å fordele disponible midler, men Kunnskapsdepartementet sikrer seg i tillegg styring gjennom styringsdialogen

FO mener at finansieringssystemet ikke legger til rette for at bachelorutdanningene for barnevernpedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsarbeidere får bygd opp sine fagområder opp på en hensiktsmessig måte, sett i lys av Kvalitetsreformens mål.

Vedrørende undervisningskomponenten, som blant annet er basert på tildeling ut fra kategori plasseringer av de ulike utdanningene, mener FO at det ikke finnes gode grunner for at barnevernpedagoger, sosionomer og velferdsarbeidere skal være kategorisert i F, sammen med for eksempel bibliotekar og bachelor i økonomi. Vernepleier, lærer, førskolelærer og noen videreutdanninger er kategorisert i E, og for eksempel fysioterapeut og bioingeniør er plassert i kategori D.

Vi har fått oppgitt fra Kunnskapsdepartementet at det er historiske kostnadstall for de ulike utdanningene som ligger til grunn for kategori plasseringene, sammen med en vurdering av lærer- og utstysintensitet.

FO mener at denne kategorifastsettingen må gjennomgås og endres. Vi er bekymret for at kategorifastsettingen for barnevernpedagogenes og sosionomens del særskilt har betydning for den konkrete finansieringen og påvirker utviklingen av barnevernpedagog- og sosionomutdanningene i negativ retning.

Kravet til nye undervisnings-, evalueringsformer og tettere oppfølging av den enkelte student er arbeidskraftskrevende og derigjennom kostnadsdrivende. Studier hvor læringsmålene oppnås gjennom vekslings mellom teori og praksis, forelesninger og gruppebasert ferdighetstrening er mer kostbare enn utdanninger som ikke i like stort omfang har denne vekslings. Det gjør at barnevernpedagog- og sosionomutdanningene er mer kostbare enn for eksempel økonomi- og administrasjonsutdanninger. Det er å anta at Kvalitetsreformen på denne måten forsterker urimeligheten i at barnevernpedagog og sosionomutdanningene er kategoriplassert sammen med eksempelvis økonomi- og administrasjonsutdanningen.

Kvalitetsreformen har initiert mange nye stipendiatstillinger ute i høgskolene og universitetene. Av de 350 stillingene som ble opprettet i statsbudsjettet for 2008, er ca. 60 stipendiatstillinger opprettet ved utdanningsinstitusjoner som utdanner barnevernpedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsarbeidere. Det er den enkelte institusjon som avgjør hvor mange av disse som etableres i forhold til våre fagområder. FO mener at forskningsfeltet innenfor helse- og sosialfagene gjøres veldig sårbare når det er opp til den enkelte utdanningsinstitusjon å velge satsning, både i omfang og valg av fokus.

Det at barnevernpedagoger, sosionomer og velferdsarbeidere ligger i laveste kategori kan påvirke hvordan institusjonene prioriterer når det gjelder midler til forskning og stipendiatstillinger. Forskjellen mellom E- og F- kategoriplassering utgjør som tidligere vist en forskjell pr. student pr. 60 studiepoeng på 7000 kr, eller samlet 700.000 kr pr. 100 studenter. Det betyr at utdanninger innenfor kategori E for eksempel kan få tildelt kr. 700.000 mer til forskning innenfor sitt fagfelt. Dette vil gjennom den resultatbaserte finansieringen innenfor forskningskomponenten kunne gi økonomisk uttelling når forskning publiseres.

Forskningsaktivitet utløser midler til mer forskning og liten eller ingen forskningsaktivitet gir mindre til å øke denne aktiviteten. Dette er en uheldig dominoeffekt, som både på kort og lang sikt kan gi utvikling mot A- og B- utdanninger. I sum en dårlig sikring av Kvalitetsreformen.

FO vil understreke at det er uheldig at barnevernpedagoger, sosionomer og velferdsarbeidere er plassert i kategori F. Dette medfører slik vi ser det ikke bare økonomiske konsekvenser, men også tap av prestisje som medfører mangel på satsning på utviklingen av utdanningene.

FO mener det er et nasjonalt ansvar å sikre fullfinansiering av for eksempel stipendiatstillinger innenfor helse- og sosialfagene for å sikre at høgskoler og universiteter ikke nedprioriterer disse fagene.

Oppsummering:

FO anbefaler at komiteen i sitt videre arbeid med Kvalitetsreformen har et særlig fokus på utdanningene for barnevernpedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsarbeidere. Slik kan Kvalitetsreformen også bidra til at også disse bachelorene utvikles i retning av høyere kvalitet på teori- og praksisundervisning. Vi anbefaler derfor følgende:

- Det må opprettes flere spesifikke mastergrader for barnevernpedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsarbeider
- Det må opprettes flere praksisnære Ph.d.-studier og stipendiatater for FOs profesjoner/innenfor FOs fagfelt.
- Det må utvikles møteplasser mellom utdanning, praksis og forskning etter modell fra høyskole- og universitetssosialkontor og undervisningssykehjem, innenfor særlig barnevernet, tjenestene til utviklingshemmede og kriminalomsorgen
- Kategoriplasseringen av bachelorutdanningene for barnevernpedagoger, sosionomer og velferdsarbeidere må endres

Oslo 21.01.08

Siv Karin Kjølmoen
1. nestleder
Fellesorganisasjonen (FO)